DOMSTOLENS DOM
12. oktober 1993 *

I sag C-37/92,

angående en anmodning, som Cour d'appel de Douai i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende straffesag mod

José Vanacker og

André Lesage,

borgerlig part:

Baudoux combustibles SA,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 30-36 samt Rådets direktiv 75/439/EØF af 16. juni 1975 om bortskaffelse af olieaffald (EFT L 194, s. 31),

har

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, O. Due, afdelingsformændene G.F. Mancini, J.C. Moitinho de Almeida og M. Diez de Velasco samt dommerne C.N. Kakouris, F.A. Schockweiler, F. Grévisse, M. Zuleeg og P.J.G. Kapteyn,

generaladvokat: C.O. Lenz
justitssekretær: ekspeditionssekretær H.A. Rühl,

* Processprog: fransk.

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— den franske regering af secrétaire des affaires étrangères Hélène Duchêne og sous-directeur Philippe Pouzoulet, Udenrigsministeriets direction des affaires juridiques, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Maria Condou, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og Virginia Melgar, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 27. januar 1993 er afgivet mundtlige indlæg af José Vanacker og André Lesage ved advokat Francis Dujardin, Tournai, af den franske regering ved Hélène Duchêne, bistået af chargé de mission au service des déchets Jean-Michel Clech, Miljøministeriet, og af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 2. marts 1993,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 18. oktober 1991 indgået til Domstolen den 13. februar 1992 har Cour d'appel de Douai i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 30-36 samt Rådets direktiv 75/439/EØF af 16. juni 1975 om bortskaffelse af olieaffald (EFT L 194, s. 31, herefter benævnt »direktivet«).

2 Spørgsmålet er rejst under en straffesag mod to belgiske statsborgere, J. Vanacker og A. Lesage, som ved Tribunal correctionnel de Laon stod tiltalt for i løbet af 1985 i henhold til de dengang gældende franske bestemmelser at have bortskaffet, det vil sige indsamlet og transporteret, olieaffald på fransk område uden den i henhold til de nævnte bestemmelser krævede tilladelse. Dette forhold er strafbart i henhold til disse bestemmelser.

3 Tribunal correctionnel frifandt de tiltalte. Frifindelsesdommen blev stadfæstet af Cour d'appel d'Amiens, og sagen blev derefter indbragt for Cour de cassation. Denne ret ophævede den af Cour d'appel d'Amiens afsagte dom og henviste sagen til Cour d'appel de Douai. Denne fandt det »under henvisning til den af Tribunal correctionnel de Laon afsagte dom tilstrækkelig begrundet« at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Kan de franske retsregler — som på fransk område har indført en ordning for indsamling og bortskaffelse af olieaffald, som er til fordel for de virksomheder, administrationen godkender til i særlige zoner at varetage disse opgaver — når henses til EØF-traktatens artikel 30-36 samt Rådets direktiv 75/439/EØF af 16. juni 1975 om bortskaffelse af olieaffald, fortolkes således, at de i virkeligheden kun giver mulighed for at godkende indenlandske virksomheder og derfor må anses for at være i strid med de nævnte EF-regler?«

4 Vedrørende de faktiske omstændigheder og de relevante bestemmelser i hovedsagen, retsforhandlingernes forløb og de for Domstolen afgivne skriftlige indlæg henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

5 Det fremgår af sagen, at den nationale domstols tvivl angår ordningen for indsamling og transport af olieaffald og ikke reglerne vedrørende bortskaffelse. I øvrigt har det for Domstolen forelagte spørgsmål i virkeligheden følgende to led.

6 Med det første led i spørgsmålet anmoder den nationale ret Domstolen om at fortolke de franske bestemmelser med henblik på at afgøre, om disse ikke faktisk begrænser udstedelsen af den til indsamling krævede tilladelse til de nationale virksomheder.

7 Denne del af spørgsmålet må besvares således, at det inden for rammerne af det ved EØF-traktatens artikel 177 fastsatte retslige samarbejde er de nationale domstole og ikke EF-Domstolen, der fortolker de nationale retsregler, selv om de nationale domstole ifølge fast praksis, når bestemmelser i en national lov særlig er vedtaget til gennemførelse af et fællesskabsdirektiv, er forpligtet til at fortolke national ret i lyset af dettes ordlyd og formål (jf. dom af 8.10.1987, Kolpinghuis, 80/86, Sml. s. 3969).

8 Med det andet led i den nationale rets spørgsmål ønskes det oplyst, om traktatens artikel 30-36 og direktiv 75/439 er til hinder for en national ordning for indsamling og bortskaffelse af olieaffald, som begunstiger de virksomheder, administrationen godkender til i særlige zoner at varetage disse opgaver, og som faktisk kun giver mulighed for at godkende indenlandske virksomheder.

9 For at kunne besvare denne del af spørgsmålet bemærkes indledningsvis, at da spørgsmålet om indsamling af olieaffald er reguleret på fællesskabsplan ved direktivet, skal alle relevante nationale foranstaltninger bedømmes i henhold til direktivets bestemmelser og ikke på grundlag af traktatens artikel 30 og 36.

10 Det bemærkes endvidere, at medlemsstaterne i henhold til direktivets artikel 2, 3 og 4 træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at indsamling og bortskaffelse af olieaffald, så vidt muligt ved genanvendelse, sker uden skadelige virkninger. Ifølge direktivets artikel 5 i den affattelse, der var gældende på det for hovedsagen

relevante tidspunkt, skulle medlemsstaterne, såfremt de fastsatte mål ikke kan nås på anden vis, træffe de nødvendige foranstaltninger, for at en eller flere virksomheder foretager indsamling og/eller bortskaffelse af det olieaffald, de får tilbudt fra indehavere eventuelt i det område, som i givet fald tildeles dem af den kompetente myndighed.

11 Domstolen har i øvrigt ved dom af 10. marts 1983 (sag 172/82, Inter-Huiles, Sml. s. 555), dom af 9. februar 1984 (sag 295/82, Rhônes-Alpes Huiles, Sml. s. 575) og dom af 7. februar 1985 (sag 173/83, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 491) fastslået, at den nationale lovgivning, som indførte et system med godkendelse i zoner, var uforenelig med det pågældende direktiv og med reglerne om frie varebevægelser, eftersom det herefter var udelukket at eksportere olieaffaldet.

12 Det bemærkes, at nationale bestemmelser, hvorefter der meddeles godkendelse for bestemte zoner, og hvorefter der kun er mulighed for at godkende indenlandske virksomheder, også er i strid med direktivet.

13 Denne del af den nationale rets spørgsmål skal derfor besvares således, at direktiv 75/439 er til hinder for nationale regler om fastsættelse af en ordning for indsamling og bortskaffelse af olieaffald til fordel for de virksomheder, administrationen godkender til i særlige zoner at varetage disse opgaver, når disse regler faktisk kun giver mulighed for at godkende indenlandske virksomheder.

Sagens omkostninger

14 De udgifter, der er afholdt af den franske regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da

sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Cour d'appel de Douai ved dom af 18. oktober 1991, for ret:

1) **Det er de nationale domstole og ikke EF-Domstolen, der inden for rammerne af det ved EØF-traktatens artikel 177 fastsatte retslige samarbejde fortolker de nationale retsregler, selv om de nationale domstole ifølge fast praksis, når bestemmelser i en national lov særlig er vedtaget til gennemførelse af et fællesskabsdirektiv, er forpligtet til at fortolke national ret i lyset af dettes ordlyd og formål.**

2) **Rådets direktiv 75/439/EØF af 16. juni om bortskaffelse af olieaffald er til hinder for nationale regler om fastsættelse af en ordning for indsamling og bortskaffelse af olieaffald til fordel for de virksomheder, administrationen godkender til i særlige zoner at varetage disse opgaver, når disse regler faktisk kun giver mulighed for at godkende indenlandske virksomheder.**

Due Mancini Moitinho de Almeida Díez de Velasco

Kakouris Schockweiler Grévisse Zuleeg Kapteyn

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. oktober 1993.

J.-G. Giraud O. Due

Justitssekretær Præsident